

Sygnatura akt I C 1080/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 maja 2020 r.

Sąd Rejonowy w Kamiennej Górze I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: (...) M. P.

po rozpoznaniu w dniu 29 maja 2020 r. w Kamiennej Górze

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa P. (...) we W.

przeciwko G. M. (1)

o zapłatę kwoty 57 448,56 zł

I. **zasądza od pozwanego G. M. (1) na rzecz strony powodowej P. (...) we W. kwotę 57 448,56 zł (pięćdziesiąt siedem tysięcy czterysta czterdzieści osiem złotych pięćdziesiąt sześć groszy) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 27 listopada 2019 r. do dnia zapłaty, zastrzegając pozwanemu prawo do powołania się w toku postępowania egzekucyjnego na ograniczenie jego odpowiedzialności do obciążonej hipotecznie nieruchomości położonej w W., dla której Sąd Rejonowy w Kamiennej Górze IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...);**

II. **zasądza od pozwanego na rzecz strony powodowej kwotę 8 290,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 5 400,00 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego.**

Sygnatura akt I C 1080/19

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 29 maja 2020 r.

Pozwem z 27 listopada 2019 r. (k. 2-3v) strona powodowa P. (...) z siedzibą we W. domagała się zasądzenia na swoją rzecz od pozwanego G. M. (1) kwoty 57 448,56 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztami procesu według norm przepisanych, w tym kosztami zastępstwa procesowego oraz ograniczeniem odpowiedzialności pozwanego do nieruchomości położonej w miejscowości W., dla której dla której Sąd Rejonowy w Kamiennej Górze IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...).

W uzasadnieniu pozwu zostało wskazane, że G. M. (1) jest kredytobiorcą i właścicielem obciążonej hipotecznie nieruchomości oraz że strona powodowa opiera swoje żądania względem pozwanego, powołując się wyłącznie na jego odpowiedzialność rzeczową zgodnie z art. 65 ust. 1 ustawy o księgach wieczystych i hipotece. Jako datę wymagalności roszczenia została wskazana data 06 grudnia 2006 r., tj. dzień sporządzenia oświadczenia wypowiedzeniu pozwanemu umowy kredytu.

W odpowiedzi na pozew z 25 marca 2020 r. (k. 98-99v) pozwany podniósł zarzut przedawnienia roszczenia oraz dodatkowo zarzuty: braku legitymacji czynnej, braku legitymacji biernej, bezzasadności powództwa i braku wykazania roszczenia tak co do zasady jak i wysokości oraz wskazał na złożenie do akt sprawy niewiarygodnych kserokopii

nie posiadających waloru dokumentu i mocy dowodowej i przedwczesność powództwa. Ponosząc wskazane zarzuty, wniósł
o oddalenie powództwa w całości.

W piśmie procesowym z dnia 16 kwietnia 2020 r. (k. 106-111) strona powodowa odniosła się do zarzutów pozwanego wskazanych w odpowiedzi na pozew, wskazując na ich bezzasadność.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 07 czerwca 2004 roku Bank (...) Spółka Akcyjna zawarła z G. M. (1) umowę kredytu nr (...) przeznaczonego na zakup działki budowlanej położonej w miejscowości W. działka nr (...). Na mocy tej umowy udostępniono pozwanemu kwotę 20 254,18 CHF, która nastąpiła przelewem w kwocie 61 000,00 zł na rachunek wskazany przez pozwanego. Kredyt został udzielony

na 360 miesięcy, licząc od dnia wypłaty kredytu lub jego pierwszej transzy.

Jako zabezpieczenie spłaty kredytu w umowie została wskazana m.in. hipoteka zwykła w wysokości 20 254,18 CHF z tytułu udzielonego kredytu i hipoteka kaucyjna do wysokości kwoty 11 000,00 CHF z tytułu odsetek umownych i kosztów udzielonego kredytu, ustanowiona na rzecz banku na finansowanej nieruchomości.

Dowód: umowa kredytu z 07.06.2004 r. wraz z załącznikami, k. 13-23,

Na mocy umowy sprzedaży z dnia 02 lipca 2004 r. G. M. (1) stał się właścicielem nieruchomości niezabudowanej położonej w W., obejmującej działki nr (...).

Dowód: odpis zwykły księgi wieczystej nr (...), k. 24-26v.

W dniu 07 lipca 2004 r. do księgi wieczystej nr (...) prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Kamiennej Górze Wydział IV Ksiąg Wieczystych

dla nieruchomości położonej w W., obejmującej działki nr (...), dokonano wpisu hipoteki zwykłej w wysokości 20 254,18 CHF z tytułu udzielonego kredytu i hipoteki kaucyjnej do wysokości kwoty 11 000,00 CHF z tytułu odsetek i kosztów bankowych od kredytu.

Dowód: odpis zwykły księgi wieczystej nr (...), k. 24-26v.

G. M. (1) nie wywiązał się ze swojego zobowiązania wobec banku

i z tego względu pismem z dnia 09 grudnia 2006 r. umowa została mu wypowiedziana, a należność z tytułu umowy została postawiona w stan natychmiastowej wykonalności i przeliczone na walutę polską.

Dowód: wypowiedzenie z 06.12.2006 r. z potwierdzeniem nadania, k. 27-29.

W dniu 28 marca 2007 r. pierwotny wierzyciel wystawił bankowy tytuł egzekucyjny, któremu w dniu 23 maja 2007 r. została nadana klauzula wykonalności przez Sąd Rejonowy w Kamiennej Górze I Wydział Cywilny w sprawie o sygn. I Co 325/07. W dniu 21 grudnia 2011 r. Sąd Rejonowy w Kamiennej Górze I Wydział Cywilny nadał klauzulę wykonalności na rzecz następcy prawnego wierzyciela pierwotnego Banku (...) Spółka Akcyjna, tj. na rzecz Banku (...) Spółki Akcyjnej w W., który na podstawie tak wystawionego tytułu wykonawczego podjął próbę przymusowego wyegzekwowania należności, jednak jego działania okazały się bezskuteczne.

Dowód: bankowy tytuł egzekucyjny z 28.03.2007 r., k. 30,

postanowienie z 23.05.2007 r., k. 31-32,

postanowienie z 21.12.2011 r., k. 33,

postanowienie z 19.12.2012 r. o umorzeniu postępowania egzekucyjnego, k. 34,

wyciąg z ksiąg bankowych, k. 35.

W dniu 14 grudnia 2014 r. Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. zawarła z P. (...) z siedzibą we W. umowę cesji wierzytelności

w ramach transakcji sekurytyzacji, na mocy której zobowiązała się sprzedać i przenieść na stronę powodową pakiet wierzytelności wskazany w Z. numer 1 do umowy, a strona powodowa zobowiązała się te wierzytelności kupić i przyjąć. Przelew każdej wierzytelności hipotecznej miał nastąpić z chwilą dokonania wpisu wierzyciela hipotecznego we właściwej księdze wieczystej ze skutkiem od dnia złożenia wniosku o wpis zmiany wierzyciela hipotecznego w księdze wieczystej. W umowie określono, że przejście praw z wierzytelności następuje pod warunkiem zawieszającym zapłaty całości ceny nabycia, ze skutkiem od dnia zawarcia umowy.

Dowód: umowa cesji wierzytelności z 14.12.2014 r. z załącznikami, k. 36-57,

odpis aktualny (...) Banku (...) S.A. z 14.12.2008 r., k. 58-72,

wyciąg z rejestru funduszy inwestycyjnych z 19.10.2018 r., k. 62-75,

pełnomocnictwo dla (...) S.A. z 19.01.2018 r., k. 75-76,

odpis aktualny (...) S.A. z 12.12.2018 r., k. 76-79,

pełnomocnictwo dla U. O. z 11.12.2018 r., k. 79-80.

Cena nabycia wierzytelności została uiszczona przez nabywcę w dniu 28 grudnia 2018 r.

Dowód: oświadczenie o zapłacie ceny, k. 81-82.

W załączniku nr 1 do umowy cesji wierzytelności z dnia 14 grudnia 2018 r. pod pozycją 303 wskazano wierzytelność cedenta przysługującą mu przeciwko G. M. (2) a wynikającą z umowy kredytu zawartej 07 lipca 2004 r.

Dowód: wyciąg z załącznika nr 1 umowy cesji wierzytelności z 14.12..2018 r., k. 83-84.

W dniu 20.09.2019 r. P. (...) z siedzibą we W. sporządziła skierowane do G. M. (1) przypomnienie o istnieniu zadłużenia w związku z ustanowionym zabezpieczeniem hipotecznym oraz propozycję porozumienia.

Dowód: pismo z 20.09.2019 r., k. 85.

Stan faktyczny w niniejszej sprawie w ogóle nie był sporny i został ustalony na podstawie dokumentów urzędowych (wydruki z elektronicznej księgi wieczystej, odpisy z KRS, wypisy aktów notarialnych, postanowienia sądowe) oraz dokumentów prywatnych przedłożonych przez stronę powodową, których prawdziwość i treść

nie zostały przez pozwanego zakwestionowane, a autentyczność nie budziła wątpliwości Sądu.

Pozwany nie zgłosił w sprawie żadnych wniosków dowodowych.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Na wstępie rozważań wskazać należy, iż w niniejszej sprawie na podstawie przepisu art. 148¹ § 1 k.p.c. wydany został wyrok na posiedzeniu niejawnym. Zgodnie z powołanym przepisem sąd może rozpoznać sprawę na posiedzeniu niejawnym m.in. gdy po złożeniu przez strony pism procesowych i dokumentów, sąd uzna - mając na względzie całokształt przytoczonych twierdzeń i zgłoszonych wniosków dowodowych - że przeprowadzenie rozprawy nie jest

konieczne. Taka sytuacja zaistniała w niniejszej sprawie, a równocześnie nie zachodziły przesłanki niedopuszczalności rozpoznania sprawy na posiedzeniu niejawnym określone w § 3 w/w przepisu. W szczególności zawarty w pozwie wniosek o przeprowadzenie rozprawy pod nieobecność powoda i jego pełnomocnika stanowi w ocenie sądu stanowisko dotyczące skutków nieobecności strony na rozprawie, a nie żądanie przeprowadzenia rozprawy.

Istotą orzeczenia było zidentyfikowanie mających zastosowanie w sprawie przepisów, w szczególności z uwagi na podniesiony przez pozwanego, jako dłużnika rzeczowego, zarzut przedawnienia.

W pierwszym rzędzie podstawę roszczenia strony powodowej zawierał art. 509 k.c., zgodnie z którym wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią; wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki. Dłużnikowi przysługują przeciwko nabywcy wierzytelności wszelkie zarzuty, które miał przeciwko zbywcy w chwili powzięcia wiadomości o przelewie (art. 513 § 1 k.c.). Sytuacja procesowa nabywcy wierzytelności jest zbliżona do pozycji zbywcy wierzytelności, a zatem w procesie ma obowiązek wykazać nie tylko, że sporną wierzytelność nabył na podstawie umowy przelewu wierzytelności, lecz również, że nabyta wierzytelność faktycznie przysługiwała pierwotnemu wierzycielowi (por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z 12.07.2006 r., V CSK 187/06, Lex nr 402304).

W dalszej kolejności przepisy mające zastosowanie w niniejszej sprawie zawierała ustawa o księgach wieczystych i hipotece.

Podstawę prawną żądania stanowił przepis 65 ust. 1 w zw. z art. 69 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (tekst jednolity Dz.U. 2019, poz. 2204; dalej: u.k.w.h.), zgodnie z którymi w celu zabezpieczenia oznaczonej wierzytelności można nieruchomości obciążyć prawem, na mocy którego wierzyciel może dochodzić zaspokojenia z nieruchomości bez względu na to, czyją stała się własnością i z pierwszeństwem przed wierzycielami osobistymi właściciela nieruchomości (hipoteka), przy czym hipoteka zabezpiecza mieszczące się w sumie hipoteki roszczenia o odsetki oraz o przyznane koszty postępowania, jak również inne roszczenia o świadczenia uboczne, jeżeli zostały wymienione w dokumencie stanowiącym podstawę wpisu hipoteki do księgi wieczystej.

Istotne dla sprawy pozostawały również przepisy art. 77 i 78 u.k.w.h. Zgodnie z treścią pierwszego z nich przedawnienie wierzytelności zabezpieczonej hipoteką nie narusza uprawnienia wierzyciela hipotecznego do uzyskania zaspokojenia z nieruchomości obciążonej. Przepisu tego nie stosuje się do roszczeń o świadczenia uboczne. Z kolei według drugiego z przywołanych przepisów wynika, że jeżeli wymagalność wierzytelności hipotecznej zależy od wypowiedzenia przez wierzyciela, wypowiedzenie jest skuteczne względem właściciela nieruchomości niebędącego dłużnikiem osobistym, gdy było dokonane w stosunku do niego.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy, wskazać należy, że nie budziło wątpliwości Sądu, iż pozwany zawarł z wierzycielem pierwotnym umowę kredytu, na mocy której otrzymał wskazaną w niej kwotę pieniężną (przeliczoną na walutę polską), że zabezpieczeniem spłaty kredytu były hipoteka umowna zwykła i hipoteka umowna kaucyjna, które zostały ustanowione

na nieruchomości pozwanego oraz że pozwany nie dotrzymał warunków umowy przez co umowa ta została mu wypowiedziana, co z kolei spowodowało powstanie wymagalnej wierzytelności. Ani skuteczność zawartej umowy o kredyt hipoteczny,

ani akt ustanowienia hipotek, ani fakt niedotrzymania warunków tejże umowy,

ani fakt jej wypowiedzenia nie były bowiem kwestionowane przez pozwanego.

Pozwany owszem kwestionował istnienie i wysokość zadłużenia ale jedynie przez kwestionowanie skuteczności dowodzenia tych faktów przez stronę powodową za pomocą wyciągu z ksiąg bankowych, który wobec braku jego mocy jako dokumentu urzędowego, pozwany uznał za niewystarczający dla wykazania wskazanych okoliczności. Z zarzutem nieudowodnienia roszczenia pozwany konsekwentnie łączył zarzut braku legitymacji czynnej po stronie powodowej, wskazując, że skoro strona powodowa nie wykazała istnienia wierzytelności przysługującej pierwotnemu wierzycielowi, to nie mogła skutecznie tej wierzytelności nabyć w drodze umowy cesji oraz podnosząc, iż z treści

umowy cesji nie wynika przelew wierzytelności przysługujący wobec pozwanego. Jednocześnie pozwany podniósł zarzut braku swojej legitymacji biernej, bezzasadności powództwa oraz jego przedwczesności, jak również zarzut złożenia przez stronę powodową do sprawy niewierzytelnych kserokopii, które nie mają waloru dokumentu i mocy dowodowej, jednak w większości zostały one przez pozwanego jedynie wyliczone bez wyjaśnienia podstaw wysuwanych twierdzeń.

Wszystkie wskazane zarzuty okazały się jednak bezzasadne.

W pierwszej kolejności należało odnieść się do zarzutu pozwanego dotyczącego mocy dowodowej przedłożonych przez stronę powodową dokumentów i wskazać, że przeznaczone dla Sądu odpisy dokumentów stanowiących dowód w niniejszej sprawie złożone przez stronę powodową a niestanowiące dokumentów urzędowych zostały poświadczone za zgodność z oryginałem przez występującego w sprawie radcę prawnego. Poświadczenie za zgodność z oryginałem odpisu dokumentu przez występującego w sprawie pełnomocnika procesowego daje zaś temu odpisowi walor dokumentu urzędowego w tym znaczeniu, że potwierdza się w nim z mocą dokumentu urzędowego istnienie dokumentu „źródłowego” o treści takiej samej jak odpis. W tym zakresie zarzut pozwanego nie okazał się skuteczny.

Odnośnie zarzutu dotyczącego niewykazania przez stronę powodową istnienia i wysokości zobowiązania pozwanego, wskazać należy, że - wbrew twierdzeniom pozwanego - strona powodowa swojego żądania nie oparła jedynie na sporządzonym przez siebie wyciągu z ksiąg bankowych. Poza wyciągiem z ksiąg bankowych wskazującym, że na wierzytelność strony powodowej składały się niespłacona kwota kapitału, odsetek umownych za faktyczne opóźnienie w spłacie zadłużenia oraz opłaty i prowizje celem udowodnienia dochodzonego roszczenia strona powodowa przedłożyła również umowę z dnia 07 czerwca 2004 r. wraz z kompletem załączników, wypowiedzenie umowy, bankowy tytuł egzekucyjny, postanowienia o nadaniu klauzuli wykonalności, jak również postanowienie o umorzeniu postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela oraz skierowaną do pozwanego informację o zadłużeniu. Z przedłożonych dowodów wynika zarówno fakt zawarcia umowy przez pozwanego jak i rzeczywista kwota jego zadłużenia, gdyż kwoty wskazane w tych dokumentach korespondują ze sobą co do należności głównej.

Jakkolwiek nie ulega wątpliwości, iż przedłożony przez stronę powodową wyciąg z ksiąg banku nie ma charakteru dokumentu urzędowego, nie może być kwestionowanym, że spełnia wymogi dokumentu prywatnego. Wyciąg zawiera pieczęć banku i treść określonego oświadczenia wiedzy, wynikającej z ksiąg bankowych, podpisaną przez wyraźnie określone osoby i jako dokument prywatny podlegał ocenie przez Sąd zgodnie z regułami zawartymi w art. 233 § 1 k.p.c.,

tak jak każdy inny dowód (tak wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 grudnia 2013 roku, III CSK 66/13, LEX nr 1463871). Dokonana ocena złożonych w sprawie dokumentów – zdaniem Sądu – potwierdza istnienie i wysokość zadłużenia.

Zauważyć przy tym należy, że pozwany, kwestionując zasadność powództwa w ogólności, nie zaprzeczył w istocie faktom zawarcia przedmiotowej umowy kredytu, czy też treści wynikających z przedłożonych przez stronę powodową dokumentów.

W szczególności nie można uznać, aby skutecznie podważył ich wiarygodność czy też rzetelność. W tych okolicznościach, mając na uwadze treść powołanego wyciągu z ksiąg bankowych, jak również pozostałe złożone do sprawy dokumenty, stwierdzić należy, iż nie wystąpiły przesłanki do zanegowania zasadności powództwa jedynie w oparciu o gołosłowne twierdzenia strony przeciwnej.

Wobec stwierdzenia istnienia zobowiązania co do zasady i co do wysokości i związany z tym fakt przysługiwania dochodzonej wierzytelności poprzednikowi prawnemu wierzyciela za chybiony uznać należało zarzut pozwanego odnoszący się do braku legitymacji czynnej po stronie powodowej.

Warto w tym miejscu wskazać, że kwestię legitymacji procesowej w niniejszej sprawie rozstrzyga przepis art. 65 ust. 1 u.k.w.h. Zgodnie z powołaną regulacją, legitymację czynną posiada wierzyciel hipoteczny, a bierną osoba, której

przysługuje choćby częściowo prawo własności nieruchomości obciążonej hipoteką. W niniejszej sprawie bezspornym zaś było, że pozwany w dacie wytoczenia powództwa,

tj. 27 listopada 2019 r. (data nadania przesyłki pocztowej) posiadał prawo własności nieruchomości wskazanej w pozwie, a nadto w IV dziale przedstawionej elektronicznej księgi wieczystej widnieją wpisy hipotek na rzecz powodowego funduszu. W związku z tym należało przyjąć, że inicjujący postępowanie posiadał w niniejszej sprawie legitymację czynną a pozwany legitymację bierną.

Badając materialnoprawną przesłankę procesową, jaką jest legitymacja czynna, Sąd dokonał również oceny samej umowy cesji wierzytelności. Sąd ocenił ją jako kompletną, a zatem skutecznie przenoszącą wierzytelność, strona powodowa przedłożyła bowiem jej poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię wraz z załącznikiem stanowiącym wykaz przelewanych wierzytelności, odpowiednie pełnomocnictwa do jej zawarcia oraz dokumenty, które jednoznacznie potwierdzałyby nabycie portfela wierzytelności w postaci oświadczenia o zapłacie ceny.

W ocenie Sądu strona powodowa wykazała również, że dokonała zakupu tej konkretnej wierzytelności przysługującej pierwotnemu wierzycielowi wobec pozwanego. Jej nabycie wynika wprost z załączonego do pozwu wydruku z elektronicznego załącznika do umowy cesji, który stanowi integralną część umowy. W tym miejscu podkreślić należy, że dokument elektroniczny jest dokumentem w rozumieniu art. 77³ k.c., stanowi bowiem dane zapisane na elektronicznym nośniku informacji, gdzie takie dane elektroniczne zapisane na elektronicznym nośniku informacji stanowią oryginał dokumentu.

Sąd nie ma również wątpliwości, że pozwany – jako wpisany do księgi wieczystej właściciel nieruchomości jest legitymowany biernie, a wobec ustalenia, że roszczenie jest wymagalne powództwo nie jest przedwczesne.

Również bezzasadny okazał się podniesiony przez pozwanego zarzut przedawnienia roszczenia dochodzonego pozwem.

Odnosząc się do tej kwestii, przypomnieć należy, że okolicznością bezsporną w sprawie pomiędzy stronami było między innymi to, że wierzytelność kredytującego banku względem kredytobiorcy stała się wymagalna po upływie 30 dni od dnia doręczenia pozwanemu wypowiedzenia umowy kredytu sporządzonego w dniu

09 grudnia 2006 r. Od upływu terminu wypowiedzenia rozpoczął bieg trzyletni (art. 118 k.c.) termin przedawnienia roszczeń banku. Bieg tego terminu został przerwany (art. 123 § 1 pkt 1 k.c.) wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu a następnie wnioskiem o wszczęcie egzekucji

w oparciu o taki tytuł wykonawczy. Bezspornym jest również to, że te czynności banku zmierzające do wyegzekwowania należności z tytułu umowy kredytowej pozostawały bez wpływu na bieg terminu przedawnienia roszczeń cesjonariuszy niebędących bankami. W judykaturze konsekwentnie wskazuje się bowiem,

że z uwagi na specyficzny charakter tytułu egzekucyjnego będącego podstawą czynności egzekucyjnych (bankowy tytuł egzekucyjny), ostatecznie wyeliminowanego już obecnie z krajowego porządku prawnego, ewentualni następcy prawni banków nie będący bankami nie mogą powoływać się na skutki czynności prawnych podejmowanych przez same banki w oparciu o takie tytuły, w tym korzystać

z ewentualnych dobrodziejstw związanych z przerywaniem biegów terminów przedawnienia roszczeń (por. uchwała SN z 29.06.2016 br. III CZP 29/16).

W realiach sprawy oznacza to, wobec faktu, że następcą prawnym banku został podmiot nie będący bankiem, iż bieg trzyletniego terminu przedawnienia roszczeń powoda względem pozwanego upłynął jeszcze przed zawarciem przez bank pierwszej umowy cesji wierzytelności (por. wyrok SA w Poznaniu z 15 stycznia 2019 r.

I ACa 281/18), co oznacza, że w świetle art. 117 § 2 k.c. strona powodowa nie mogłaby dochodzić w trybie przymusowym zaspokojenia swoich roszczeń względem pozwanego odpowiadającego osobiście. Jednakże strona powodowa

w pozwie wprost wskazała, że domaga się zapłaty od pozwanego z tytułu jego odpowiedzialności rzeczowej.

Bezsporne w niniejszej sprawie jest, że G. M. (1) jest dłużnikiem rzeczowym, z uwagi na fakt bycia piastunem praw obciążonych hipotekami zabezpieczającymi należność główną z tytułu umowy kredytowej (hipoteka zwykła na kwotę 20 254,18 CHF zł) oraz należności odsetkowe i inne uboczne (hipoteka kaucyjna do kwoty łącznej 11 000,00 CHF). Bezspornym jest również to, że strona powodowa jest wierzycielem hipotecznym każdorazowego uprawnionego z księgi wieczystej z tytułu obu hipotek, a pozwem objęto właśnie należność główną w wysokości 47 487,15 zł oraz odsetki ustawowe za opóźnienie w spełnieniu świadczenia, które przez stronę powodową zostały wyliczone od kwoty dochodzonej należności głównej za okres 3 lat poprzedzających sporządzenie pozwu w kwocie łącznej 40.924,24 zł przy zastosowaniu średniego kursu dla franka szwajcarskiego, który na dzień poprzedzający sporządzenie pozwu (18.11.2019 r.) wynosił 3,9133 zł.

Wskazać, bowiem należy, że zgodnie z art. 77 ustawy o księgach wieczystych i hipotece (u.k.w.h.) "przedawnienie wierzycielności zabezpieczonej hipoteką nie narusza uprawnienia wierzyciela hipotecznego do uzyskania zaspokojenia z nieruchomości obciążonej. Przepisu tego nie stosuje się do roszczeń o odsetki".

Z mocy tego przepisu właścicielowi przedmiotu hipoteki nie przysługuje skuteczny zarzut przedawnienia, jako środek obrony przeciwko powództwu wierzyciela hipotecznego i to bez względu na to, czy właścicielem przedmiotu hipoteki jest dłużnik osobisty wierzyciela, czy osoba trzecia. W pierwszym przypadku podniesienie zarzutu przedawnienia przez dłużnika osobistego ma tylko ten skutek, że sąd uwzględnia powództwo z tytułu jego odpowiedzialności rzeczowej, zastrzegając mu jedynie prawo statuowane w art. 319 k.p.c. (o czym w dalszej części motywów). Okolicznością bezsporną w sprawie jest to, że pozostała do zapłaty należność główna wynikająca z umowy kredytu z dnia 07 czerwca 2004 r. wynosi 47 478,15 zł, zatem mieści się w całości w kwocie hipoteki zwykłej i strona powodowa, jako wierzyciel hipoteczny na podstawie wskazanych przepisów zasadnie domagał się zasądzenia tej należności od dłużnika hipotecznego - pozwanego G. M. (1).

W odniesieniu do roszczenia ubocznego (odsetki) od kwoty należności głównej prima facie art. 77 zd. 2 u.k.w.h. wskazywałyby na niezasadność takiego roszczenia strony powodowej, jako wierzyciela hipotecznego, lecz takie wnioski byłyby błędne w realiach niniejszej sprawy. Przypomnieć należy bowiem, że hipoteka kaucyjna zabezpieczająca wszystkie należności uboczne z umowy kredytowej

z dnia 07 czerwca 2002 r. została ustanowiona w 2002 r., a więc pod rządami ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece /Dz. U. t.j. 2001, Nr 124, poz. 1361 z późn. zm./ przed jej radykalną nowelizacją dokonaną ustawą

z dnia 26 czerwca 2009 r. o zmianie ustawy o księgach wieczystych i hipotece oraz niektórych innych ustaw /Dz. U. 2009, Nr 131, poz. 1075/, która weszła w życie

w dniu 20 lutego 2011 r. i kształtuje aktualny stan prawny w tym zakresie. Jednym

z zasadniczych rozwiązań ustawy nowelizującej było wyeliminowanie z polskiego statutu umownych hipotek kaucyjnych regulowanych w uchylonych art. 104

i nast. u.k.w.h. Przypomnieć należy, że zgodnie z art. 104 u.k.w.h. hipoteka kaucyjna zabezpieczała odsetki i koszty postępowania mieszczące się w sumie wymienionej

we wpisie hipoteki, przy czym obejmowała ona zarówno odsetki kredytowe,

jak i ustawowe oraz wszelkie koszty postępowania sądowego obciążające dłużnika hipotecznego do sumy hipoteki wpisanej w księdze wieczystej, przy czym nie budziło nigdy wątpliwości w judykaturze, że wskazana hipoteka zabezpieczała tylko odsetki nieprzedawnione (por. wyrok SA w Katowicach z 12 czerwca 2018 r. I ACa 883/17 Biul. SAKa 2018/4/31-32). Podnieść, zatem należy, że zgodnie z art. 10 ustawy nowelizującej, do hipotek kaucyjnych ustanowionych przed wejściem w życie ustawy (czyli przed dniem 20 lutego 2011 r., jak w niniejszej sprawie) i nadal niewykreślonych z ksiąg wieczystych nie stosuje się wyłączenia z art. 77 zd. 2 u.k.w.h., co oznacza, że wierzyciel hipoteczny nadal może zaspokajać się z takiej hipoteki kaucyjnej w odniesieniu do nieprzedawnionych odsetek (tak Sąd Najwyższy w wyroku z 2 marca 2012 r. II CSK 282/11, SA w Poznaniu w wyrokach z 15 stycznia 2019 r. I ACa 281/19, z 14 listopada 2012 r. I ACa 814/12, SA w Krakowie w wyroku z 6 grudnia 2018 r. I ACa 211/18, SA w Białymstoku w wyroku z 4 marca 2015 r.

I ACa 962/14). Powództwo w sprawie niniejszej wytoczono w dniu 26 października 2017 r., zatem nieprzedawnione są odsetki żądane od kwoty należności głównej za okres 3 lat poprzedzających tę datę (art. 118 k.c.).

Powództwo w sprawie niniejszej wytoczono w dniu 27 listopada 2019 r., zatem nieprzedawnione są odsetki żądane od kwoty należności głównej za okres 3 lat poprzedzających tę datę (art. 118 k.c.). Stwierdzić zatem należy, że wskazana w pozwie kwota 9 970,41 zł skapitalizowanych odsetek ustawowych za opóźnienie od kwoty należności głównej 47 478,15 zł została wyliczona (w oparciu o normę art. 481 § 1 k.c.) prawidłowo i obejmuje roszczenia okresowe mieszczące się w opisanym przedziale czasu, zatem kwota ta podlegała również zasądzeniu na rzecz strony powodowej.

Zgodnie z normą art. 319 k.p.c. jeżeli pozwany ponosi odpowiedzialność z określonych przedmiotów majątkowych sąd może uwzględnić powództwo, zastrzegając jednocześnie pozwanemu prawo do powoływania się w toku postępowania egzekucyjnego na ograniczenie odpowiedzialności. Takie zastrzeżenie musi zostać zamieszczone bez względu na wnioski stron i zostało zawarte w wyroku. Oznacza to, że pozwany ma prawo do powoływania się w toku ewentualnej egzekucji do ograniczenia swojej odpowiedzialności nie tylko w aspekcie rzeczowym (z praw obciążonych hipoteką), ale także kwotowym w odniesieniu do wszystkich należności odsetkowych.

Uwzględniając powództwo o zapłatę ze stosunku prawnego hipoteki, sąd ogranicza odpowiedzialność pozwanego do przedmiotu hipoteki, wskazując w sentencji wyroku nieruchomości lub prawo majątkowe obciążone hipoteką (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 października 2019 r., V CSK 287/18, LEX).

Z uwagi na powyższe orzeczono jak w punkcie I wyroku.

Orzeczenie o kosztach procesu Sąd wydał na podstawie przepisu art. 98 k.p.c., zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Dlatego też w punkcie II wyroku zasądzone od pozwanego na rzecz strony powodowej kwotę 8 290,00 zł, na którą to składała się: opłata sądowa od pozwu w kwocie 2 873,00 zł, kwota 5 400,00 zł tytułem kosztów zastępstwa prawnego ustalona na podstawie przepisu § 2 ust. 1 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych /Dz.U. 2018, poz. 265/ oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17,00 zł.